

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Hans Andersen (V)
Hans.Andersen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2020 - 8622
8. december 2020

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 10. november 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 96 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Andersen (V).

Spørgsmål nr. 96:

”Vil ministeren opgøre den effektive og formelle gennemsnitlige tilbagetrækningsalder i Danmark nu, samt når »Aftale om en ny ret til tidlig pension« gennemføres sammenlignet med øvrige OECD-lande?”

Svar:

Jeg er rigtig glad for regeringens aftale med Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om ret til tidlig pension.

Aftale om en ny ret til tidlig pension (oktober 2020) giver fra 2022 mennesker med lange og ofte hårde fysiske arbejdsliv ret til at trække sig tidligere tilbage.

Retten til tidlig pension baseres på anciennitet på arbejdsmarkedet som objektive kriterium. Personer, som opfylder et krav til anciennitet på arbejdsmarkedet, vil kunne opnå ret til tidlig pension 1, 2 eller 3 år før den til enhver tid gældende folkepensionsalder.

Tabel 1 viser den formelle pensionsalder og den effektive tilbagetrækningsalder i OECD-landene. Tallene er opgjort af OECD for 2018 på baggrund af OECDs metoder.

Tabel 1

Den formelle pensionsalder og effektive tilbagetrækningsalder i OECD landene i 2018, opgjort af OECD og ekskl. virkningerne af tidlig pension

	Formel*	Effektiv (kvinder)	Effektiv (mænd)
Island	67	65,9	68,1
Norge	67	64,1	66,1
Italien*	66,6/67,0	61,5	63,3
Irland	66	64,1	65,6
USA	66	66,5	67,9
Nederlandene*	65,8	62,5	65,2
Tyskland*	65,5	63,6	64
Portugal*	65,2	65,4	68,5
Australien	65	64,3	65,3
Belgien	65	60,5	61,6
Canada	65	64	65,5
Chile	65	66,7	70
Danmark*	65	62,5	65,1
Finland*	65	63,4	64,3
Mexico	65	66,5	71,3
New Zealand	65	66,4	69,8
Spanien*	65	61,3	62,1
Sverige*	65	65,4	66,4
Schweiz	64,0/65,0	65	66,4
Japan*	64,0/65,0	69,1	70,8
OECD gennemsnit	63,5/64,2	63,7	65,4
Estland*	63,3	65,7	65,5
Frankrig	63,3	60,8	60,8
Letland	62,8	64,7	65,7
UK	62,7/65,0	63,6	64,7
Tjekkiet	62,7/63,2	61,3	63,2
Slovakiet	62,2	59,9	61,1
Israel	62,0/67,0	66	69,4
Ungarn	62,0/63,5	60	63,4
Grækenland	62	60	61,7
Luxembourg*	62	61,3	60,5
Litauen*	61,9/63,6	63	64,3
Slovenien	61,7/62,0	60,1	63,1
Sydkorea	61	72,3	72,3

Anm.: Den formelle pensionsalder er i nogle lande opdelt efter køn, i tabeller fremgår de to forskellige aldre som xx/xx, med kvinders pensionsalder først efterfulgt af mændenes.

*Landet har en regulering af pensionsalderen og/eller pensionsudbetalingerne, som følger fx forventes levetid eller holdbarheden i pensionssystemet.

Kilde: OECD – Pensions at a Glance 2019.

Bemærkninger vedr. formel pensionsalder

Tallene for formel pensionsalder er behæftet med en række forbehold. Der henvises til svaret på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 149 (Alm. del) af 4. december 2018 for en uddybning.

Det skal bl.a. bemærkes, at den formelle pensionsalder kun er ét aspekt af mange ved landenes pensionssystemer, som varierer betydeligt fra land til land, hvorfor en sammenligning af pensionsalderen isoleret set ikke giver et fuldstændigt billede af forskellene mellem systemerne. Nogle lande har således i stedet for stigninger i pensionsalderen bl.a. indført mekanismer, som reducerer de offentlige pensionsydelse, når levetiden stiger (fx Sverige). Derudover giver nogle lande (herunder Danmark) visse muligheder for tidlig tilbagetrækning.

Herudover afhænger den konkrete pensionsalder i nogle lande – ud over personens køn – også af fx antal år på arbejdsmarkedet, antallet af børn og faggruppe.

Der er ligeledes variationer i dækningsgraden af pensionsudbetalingerne og reglerne for bidrag til pensionsordningerne. Det skal også bemærkes, at der kan være enkelte lande, som har gennemført reformer af deres pensionssystem, siden OECD's opgørelse blev lavet.

I Danmark er der en lovgivningsfastsat formel pensionsalder, om end der også er forskellige muligheder for både fleksibel senere tilbagetrækning (opsat folkepension) og frivillig tidlig tilbagetrækning.

Bemærkninger vedr. effektiv tilbagetrækningsalder

Det bemærkes, at beregningen af den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder ikke er identisk med tilsvarende beregninger for Danmark foretaget af Finansministeriet.

Beregningen er baseret på OECDs metode, som bl.a. adskiller sig ved at måle tilbagetrækning allerede fra 40-årsalderen, hvilket bidrager til et lavere gennemsnit end Finansministeriets opgørelse, der måler tilbagetrækning fra 50-årsalderen.

OECD anvender Eurostats spørgeskemaundersøgelser, de såkaldte *labour force surveys* (i Danmark kaldet Arbejdskraftundersøgelsen eller AKU). Oplysninger om beskæftigelsesstatus er selvrapporterede og kan afvige fra Finansministeriets registerbaserede opgørelser af gennemsnitlig tilbagetrækningsalder.

Ændring i gennemsnitlige tilbagetrækningsalder som følge af ret til tidlig pension

Der er foretaget en illustrativ beregning over virkningen på den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder af at indføre en ny ret til tidlig pension. Skønnet er baseret på antallet personer, som forventes at benytte tidlig pension. Det forventes, at den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder for alle personer vil blive reduceret med knap 0,2 år. For kvinder og mænd forventes den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder reduceret med hhv. ca. 0,1 år og 0,2 år.

Virkningen på den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder er dog ikke direkte sammenlignelig med OECDs opgørelse pga. forskelle i datagrundlag. Desuden er tilbagetrækningsalderen opgjort for 2018, hvor folkepensionsalderen var 65 år, mens tidlig pension først indføres fra 2022, hvor folkepensionsalderen er 67 år.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard